

SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W LIPIU ZA 2017 ROK

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipiu realizuje ustawowe zadania własne gminy i obowiązkowe zadania własne oraz zadania zlecone, a także pomocowe programy państwa w zakresie poprawy życia najuboższych mieszkańców terenu gminy Lipie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2017 r. zatrudniał na umowę o pracę 7 pracowników, w tym:

- kierownik,
- główny księgowy,
- inspektor ds. świadczeń rodzinnych, wychowawczych i funduszu alimentacyjnego,
- referent ds. świadczeń wychowawczych,
- 2 specjalistów pracy socjalnej
- opiekunka środowiskowa.

Ponadto zatrudniano 2 opiekunki środowiskowe na umowę – zlecenie oraz 2 asystentów rodziny do pracy z rodzinami wykazującymi trudności wychowawczo - opiekuńcze.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje ustawy:

- Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1769)
- Ustawa o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r. (t.j. Dz. U. z 2017r. poz. 1952)
- Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z dnia 07 września 2007r. (Dz. U. z 2017 r. poz.489 ze. zm.),
- Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 r. (t.j. Dz. U. z 2017 poz. 1938),
- Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 ze. zm.),
- Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011r. (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 697),
- Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (Dz. U. z 2017 r., poz. 2198 ze. zm.),
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 ze. zm.),
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz.882)

- Ustawa o Karcie Dużej Rodziny z dnia 5 grudnia 2014 r. (Dz. U. z 2016 r. poz.785)
- Ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci z dnia 11 lutego 2016 r. (Dz.U. z 2017, poz.1851)

ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ

Gmina Lipie (stan na 31 grudnia 2017 r.) liczyła **6. 331 mieszkańców**.

O świadczenia z pomocy społecznej mogą ubiegać się osoby lub rodziny, które spełniają kryteria dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej.

- dla osoby samotnie gospodarującej - **634 zł**
- dla osoby w rodzinie - **514 zł**

przy jednoczesnym wystąpieniu przyczyn określonych w ustawie o pomocy społecznej.

Świadczenia z pomocy społecznej finansowane są z dwóch źródeł: budżetu państwa (dotacja celowa) oraz budżetu gminy (środki własne gminy).

W ramach ustawowych zadań gminy - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował:

1. Wypłatę zasiłków stałych

Tą formą pomocy objęto **25 osób** / w tym 18 osób samotnie gospodarujących oraz 7 osób pozostających w rodzinie/ i wypłacono świadczenia na łączną kwotę **112.673,00 zł**. Środki pochodziły z dotacji budżetu państwa.

Opłacano składki zdrowotne, za **21 osób** pobierających zasiłki stałe z pomocy społecznej, niepodlegających obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu, które bezpośrednio przekazywane były do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na łączną kwotę **9.355,03 zł**.

1. Wypłatę zasiłków okresowych

Z tej formy pomocy skorzystało **26 rodzin**. Wypłacono zasiłki na łączną kwotę **22.263,00 zł**. Zasiłki okresowe otrzymały głównie rodziny, w których występował problem bezrobocia oraz długotrwałej choroby.

2. Wypłatę zasiłków celowych w tym specjalnych celowych/ i w naturze.

Tą formą pomocy objęto **67** rodzin. Wypłacono zasiłki na łączną kwotę **54.120,00 zł.**

Zasiłki celowe przeznaczone były głównie na:

- pokrycie kosztów związanych z leczeniem,
- zakup opału,
- zakup odzieży, obuwia,
- zakup żywności.

4. Ośrodek pokrywał koszty **7** osobom przebywającym w Domach Pomocy Społecznej.

Ogółem koszty pobytu wyniosły **167. 393,00 zł.**

5. Usługi opiekuńcze świadczone były w środowisku domowym dla **11** osób wymagających opieki i pomocy osoby drugiej.

Liczba świadczeń wyniosła **1923** godziny wydatkowano kwotę **38.263,00 zł.**

Na mocy Porozumienia zawartego pomiędzy Prezydentem Miasta Częstochowy, a Wójtem Gminy Lipie świadczone były specjalistyczne usługi rehabilitacyjne dla 1 niepełnosprawnego dziecka z terenu gminy Lipie; liczba świadczeń wyniosła 43 godziny, wydatkowano na ten cel kwotę **1. 415,00 zł.**

6. W ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w roku 2017 z tej formy pomocy skorzystało łącznie **85 dzieci.**

W 2017 roku objęliśmy różnorodną pomocą finansową i rzeczową **189 rodzin/ w tym 377 osób w rodzinie.**

W wyniku klęski żywiołowej powstałej na skutek silnych wiatrów z powodu strat poniesionych w budynkach gospodarczych wypłacono zasiłki celowe dla **2** rodzin na pokrycie wydatków związanych ze zdarzeniem niosącym znamiona klęski żywiołowej na łączną kwotę **14. 577 zł .**

**Wydatki na świadczenia z pomocy społecznej w ramach zadań własnych i zleconych
w 2017 r.**

<i>L.p</i>	<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Liczba osób którym przyznano świadczenia</i>	<i>Ilość przyznanych świadczeń</i>	<i>Kwota (w zł)</i>
1.	Zasiłki stałe	25	255	112.673,00
2.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłki stałe	21	220	9.355, 03
3.	Zasiłki okresowe	26	80	22.263,00
4.	Posiłki dla dzieci w szkole	85	10.185	34.169,00
5.	Usługi opiekuńcze ogółem w tym: specjalistyczne	11 1	1923 43	38.263,00 1.415,00
6.	Zasiłki celowe i w naturze	67	168	54.120,00
7.	Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	3	3	1.500,00 zł
8.	Odpłatność gminy za pobyt w Domu Pomocy Społecznej	7	80	167.393,00

Praca socjalna

Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w środowisku lokalnym.

Pracownicy socjalni w okresie sprawozdawczym wykonali pracę socjalną wobec **129** rodzin.

Działania podejmowane w ramach pracy socjalnej polegały m.in na:

- udzielaniu informacji i poradnictwa;
- koordynowaniu działań klientów, motywowaniu do zmian mających na celu poprawę sytuacji bytowej i zdrowotnej osób i rodzin;

- rozpropagowywaniu informacji o kursach bezpłatnych organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy, informowaniu i przekazywaniu aktualnych ofert pracy dla podopiecznych, mobilizowaniu osób bezrobotnych do poszukiwania pracy;
- pomocy w pisaniu pism i pośredniczeniu w sprawach dotyczących wyjaśnienia sytuacji klientów;
- załatwianiu wizyt lekarskich;
- uczestniczeniu w sprawach sądowych w charakterze wnioskodawców lub świadków;
- współpracy z Policją, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, kuratorami sądowymi i społecznymi w celu zwiększenia bezpieczeństwa osób i rodzin, szczególnie w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz w sytuacji zagrożenia dobra i bezpieczeństwa dzieci;
- pracy w Zespole Interdyscyplinarnym m.in. monitoring rodziny w miejscu zamieszkania;
- pomocy w zorganizowaniu wyjazdu dzieci na kolonie letnie;
- rozładowywaniu konfliktów rodzinnych, nawiązywaniu kontaktu z rodziną zewnętrzną;
- zgłaszaniu osób uzależnionych na przymusowe leczenie odwykowe;
- pomocy w ustalaniu lub zmiany stopnia niepełnosprawności;
- współpracy ze szkołą, pedagogiem szkolnym, służbą medyczną, PCPR, Sądem, kuratorami.

W 2017 r. wskutek przyjętej korespondencji oraz na wniosek osób wydano **23** zaświadczenia. Wydano **331** decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń z pomocy społecznej.

ŚWIADCZENIA RODZINNE I Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipiu dla rodzin zamieszkałych na terenie gminy Lipie zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych jest jedynym organem realizującym świadczenia rodzinne, którymi są:

- ✓ zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłków rodzinnych,
- ✓ świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna,
- ✓ jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.

System świadczeń rodzinnych tworzony jest jak system poza ubezpieczeniowych świadczeń społecznych finansowanych ze środków budżetu państwa – dotacja celowa.

Wydatki na świadczenia rodzinne w ramach zadań zleconych w 2017r.

L.p	Wyszczególnienie	Ilość przyznanych świadczeń	Kwota (w zł)
1.	Zasiłki rodzinne	6734	768.588,03
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych łącznie:	3030	345.512,40
2.1	- z tytułu urodzenia dziecka	30	30.000,00
2.2	- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	259	99.595,60
2.3	- samotnego wychowywania dziecka	166	32.711,55
2.4	- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	297	29.848,04
2.5	- rozpoczęcia roku szkolnego	790	39.019,51
2.6	- podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania	1044	71.548,21
2.7	- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	480	44.618,13
3.	Zasiłek pielęgnacyjny	1.200	183.600,00
4.	Świadczenie pielęgnacyjne	285	397.175,90
5.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	50	50.000,00
6.	Zasiłek dla opiekuna	53	27.056,80
7.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	24	12.161,30
8.	Świadczenie rodzicielskie	92	84.582,60
9.	Świadczenie „Za życiem”	0	0,00

Wydatki na świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego

1.	Fundusz alimentacyjny	341	121.550,00
----	-----------------------	-----	------------

Wydatki poniesione na wypłatę świadczeń wychowawczych

1.	Świadczenie wychowawcze	8.517	4.236.213,80
----	-------------------------	-------	--------------

W okresie od 01.01.2017 r. do 31.12.2017r. złożono **546** wniosków o wypłatę świadczeń wychowawczych w tym:

- ✓ w formie papierowej **511**
- ✓ w formie elektronicznej **35**

Wydano **472** decyzje w tym:

- ✓ decyzje przyznające **449**
- ✓ decyzje odmowne **21**

INNE DZIAŁANIA PODEJMOWANE PRZEZ GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W LIPIU

Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Zgodnie z ustawą o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych do zadań zleconych gminy należy wydawanie decyzji, o których mowa w art. 54, tj. potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przez okres 90 dni. Podstawowym warunkiem przyznania powyższej pomocy jest przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego i spełnienie kryterium dochodowego określonego w art. 8 ustawy o pomocy społecznej.

W 2017 r. wydano 6 decyzji w sprawie potwierdzenia prawa do wyżej wymienionych świadczeń dla osób wymagających leczenia, a nie posiadających ubezpieczenia zdrowotnego.

Przemoc w rodzinie

Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizuje *Zespół Interdyscyplinarny* w gminie Lipie składający się z 10 członków.

W 2017 r. realizowano procedurę „Niebieskich Kart” wobec 4 rodzin w związku z podejrzeniem stosowania przemocy w rodzinie otrzymanych od przedstawicieli Policji.

W związku z prowadzoną w rodzinie procedurą „Niebieskie karty” odbyły się 4 posiedzenia Zespołu oraz 6 posiedzeń grup roboczych. Celem tych spotkań było rozwiązywanie występujących w powyższych rodzinach problemów, takich jak: przemoc fizyczna oraz psychiczna, nadużywanie alkoholu, czy inne konflikty rodzinne.

Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipiu realizuje i wypłaca stypendia szkolne i zasiłki szkolne dla uczniów pochodzących z rodzin o niskich dochodach.

Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie może być większa niż kwota kryterium dochodowego na osobę w rodzinie tj. 514 zł.

W 2017 r. przyznano stypendia socjalne w okresie *styczeń – czerwiec* 47 uczniom oraz w okresie *lipiec – grudzień* 52 uczniom na łączną kwotę 32.986,00 zł. Wypłacono także zasiłek szkolny dla 1 ucznia w wysokości 360,00 zł.

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2010 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym realizowany w Podprogramie 2017.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipiu we współpracy z Bankiem Żywności w Częstochowie realizował Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym - pomoc żywnościowa dla najuboższej ludności. Program realizowany był w ścisłym współdziałaniu z Bankiem Żywności w Częstochowie. Udział gminy w Programie odbywał się na podstawie umowy o współpracy zawartej z Bankiem Żywności w Częstochowie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipiu musiał zapewnić rozładunek, bezpieczne przechowywanie żywności, prowadził dokumentację rozdysponowania żywności, sporządzał sprawozdania z dystrybucji oraz archiwizował dokumenty.

W ramach Podprogramu 2017 pozyskano **12.381,00 kg** żywności. Z tej formy pomocy skorzystało **140** rodzin w tym **435** osób. Wydano **1.170** paczek żywnościowych.

Koszty finansowe poniesione przez gminę w 2017 r. na realizację Programu wyniosły **4.100 zł**.

Program Rodzina Plus w Gminie Lipie na lata 2014-2018

Program adresowany jest do wszystkich rodzin wielodzietnych niezależnie od uzyskiwanego dochodu. Kryterium jest posiadanie trojga lub więcej dzieci w wieku do 18 lat lub do 24 roku życia w przypadku, gdy dziecko uczy się lub studiuje.

Program jest otwarty. Do programu mogą przyłączać się prywatne firmy i oferować zniżki rodzinom wielodzietnym. Działania podejmowane przez przedsiębiorców w ramach Programu promowane były w Biuletynie Gminnym oraz na stronie internetowej.

W 2017 roku nie wydano Kart **Rodzina +**. Nikt z mieszkańców gminy nie ubiegał się o tę formę pomocy.

Program Karta Dużej Rodziny

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipiu realizuje ustawę o Karcie Dużej Rodziny. Karta ma charakter ogólnopolski, uprawnia rodziny wielodzietne do różnych zniżek oraz dodatkowych uprawnień na terenie całego kraju. Jej posiadacze mogą korzystać z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej, transportowej czy innych.

Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci - do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Karta przyznawana jest na wniosek członka rodziny wielodzietnej.

W roku 2017 roku przyjęto **6** wniosków o wydanie Karty, wydano **28** Kart Dużej Rodziny.

Pomoc dla niepełnosprawnych dzieci

Dnia 7 grudnia 2017 r. GOPS w Lipiu przy współpracy Wójta Gminy Lipie, Gminnego Ośrodka Kultury w Lipiu i Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Lipiu zorganizował imprezę Mikołajkową dla **34 niepełnosprawnych dzieci**. Podczas imprezy dzieci mogły obejrzeć spektakl Teatru Lalek „Pinokio” z Nowego Sącza pt.: „Zaczarowany las”. Święty Mikołaj obdarował dzieci paczkami, a rodzice mogli spędzić czas przy poczęstunku.

Senior 90 +

Senior 90 + to paczki świąteczne dla seniorów, osób starszych, chorych i samotnych w wieku 90 i po 90 roku życia zameldowanych na pobyt stały i zamieszkujących na terenie gminy Lipie. W miesiącu grudniu bieżącego roku pracownicy GOPS w Lipiu odwiedzili **50 seniorów** w ich domostwach. Podczas odwiedzin pracownicy składali w imieniu Wójta Gminy Lipie, Rady Gminy oraz w imieniu własnym seniorom świąteczne życzenia z okazji Świąt Bożego Narodzenia. Wraz z życzeniami świątecznymi wszyscy seniorzy otrzymali świąteczne paczki.

POMOC ASYSTENTA RODZINY

Zgodnie z Ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zgodnie z art.3 cyt. ustawy „obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego”. W związku z Postanowieniem Sądu oraz na wniosek specjalisty pracy socjalnej w miesiącu grudniu 2017 r. przydzielono asystenta rodziny **4 rodzinom** wykazującym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Ośrodek Pomocy zatrudnia jednego asystenta do pracy z rodzinami wykazującymi trudności opiekuńczo - wychowawcze.

PROJEKT „Aktywna integracja powiatu kłobuckiego”

W 2017 r. gmina Lipie reprezentowana przez GOPS w Lipiu uczestniczyła w projekcie partnerskim „Aktywna integracja powiatu kłobuckiego” – poddziałanie „Włączenie społeczne”, którego celem była aktywizacja osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

W ramach projektu **8 osób** – mieszkańców gminy Lipie podniosło własne kwalifikacje zawodowe, udział w projekcie pozwolił uczestnikom na zwiększenie zdolności do zatrudnienia poprzez podwyższenie kwalifikacji, kompetencji społecznych i zawodowych, zwiększenie motywacji do rozwijania własnych możliwości.

W 2017 r. w ramach szeroko prowadzonej polityki prorodzinnej kierownik GOPS opracował projekt uchwały ustanawiającej jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się żywego dziecka „**Urodziny 1000 +**” w gminie Lipie w kwocie 1000 zł. Jednorazowa gminna zapomoga przysługiwać będzie osobom uprawnionym, niezależnie od dochodów rodziny, przy czym kobieta musi okazać się zaświadczeniem lekarskim wystawionym przez lekarza lub położną potwierdzającym pozostawanie pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu. Kontynuując politykę prorodziną kierownik GOPS w Lipiu opracował **Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018 - 2020**. Priorytetem programu jest stworzenie działań profilaktycznych i osłonowych tak, aby zapobiegać marginalizacji i społecznemu wykluczeniu mieszkańców.

Świadczenie wsparcia dla rodzin zagrożonych społecznym obniżeniem standardu życia ma dać poczucie bezpieczeństwa i gwarancję wsparcia instytucjonalnego.

POTRZEBY

Należy zaznaczyć, iż zadań dla pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej przybywa. Pracownicy stykają się coraz częściej z bardzo trudnymi przypadkami wymagającymi pomocy od zaraz (są to sytuacje dotyczące dzieci, osób starszych, osób chorych). Coraz częściej pracownicy działają interwencyjnie (po otrzymaniu anonimowych telefonicznych zgłoszeń) i spoczywa na nich coraz większa odpowiedzialność.

W celu rozwijania funkcjonującego systemu pomocy społecznej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wskazuje na następujące potrzeby w zakresie pomocy społecznej:

- opracowywanie programów osłonowych;
- podejmowanie działań służących aktywizacji społecznej, zdrowotnej, edukacyjnej oraz zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- poszerzanie działań wspierających rodziny w pełnieniu ich podstawowych funkcji głównie w zakresie opieki i wychowywania dzieci oraz prowadzenia gospodarstwa domowego z wykorzystaniem usług asystentów rodziny, w oparciu o nową ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- opracowanie programu wspierania seniorów w gminie Lipie celem podtrzymania aktywności osób starszych oraz zapewnienie im udziału w życiu społecznym;
- rozwój wolontariatu oraz współpraca ze szkolnymi Kołami Wolontariatu działającymi na terenie gminy Lipie;
- zatrudnienie specjalisty pracy socjalnej.

PODSUMOWANIE

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipiu posiadają wymagane przygotowanie zawodowe do pracy w pomocy społecznej. Jednak wiedza i zaangażowanie pracowników Ośrodka nie wystarcza na rozwiązanie wszystkich problemów dotyczących mieszkańców gminy Lipie.

Przekazane zadania realizowane są w miarę możliwości zarówno finansowych jak i organizacyjnych Ośrodka.

Zakres działań pracowników GOPS stosowanych wobec osób i rodzin korzystających z pomocy jest bardzo rozległy. Zakładane cele nie zawsze zostają zrealizowane ze względu na ograniczenia przepisów prawa. Pracownicy Ośrodka borykają się z nadmierną biurokracją, częstymi zmianami przepisów prawa, brakiem specjalistów w zakresie poradnictwa psychologicznego i prawnego, roszczeniową postawą klientów. Niezbędnym jest zgodnie z art. 110 ustawy o pomocy społecznej zatrudnienie 1 specjalisty pracy socjalnej celem spełnienia przesłanki zawartej w ustawie oraz sprawniejszego wykonywania zadań i rozwiązywania spraw w terenie - zgodnie z zapisem Ustawy - *1 pracownik na 2.000 tys. mieszkańców.*

Lipie, dnia 29.01.2018 r

Ilona Kubicka – kierownik GOPS w Lipiu

Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Lipiu

mgr Ilona Kubicka